

Riskabel rapport från ett källarhål

Publicerad 17 jun 2017 kl 22.26

Lars Sjöberg ser en samtida uppdatering av det problematiska sångspelet "Enleveringen ur Seraljen".

Annons:

Det finns mycket som binder samman **Mozarts** två stora sångspel – ”Enleveringen ur Seraljen” och ”Trollflöjten”. Båda har liknande persongallerier, bestående av vis maktthavare, skum skurk och två kärlekspar på väg mot mänsklig mognad med kärlekens hjälp. Men man skall nog inte vara för snar med att slå ”Trollflöjten” i huvudet på sin tio år äldre föregångare.

Sarastro har förvisso musikhistoriens vackraste basarior medan Selim Pascha inte sjunger en ton. Å andra sidan är Konstanze en betydligt frejdigare hjältinna än Pamina och den farlige Osmin rikare tecknad än Monostatos. Men medan ”Trollflöjten” tycks gå oskadd genom de vidyftigaste tolkningar har ”Enleveringen” fått det allt svårare i portgängen.

LÄS MER - Lars Sjöberg: Övermänskligt bra Elektra i Göteborg

Varje inscenering blir en riskabel kryssning mellan rasistiska kobbar och sexistiska grynnor, och nu sedan alla muslimska fundamentalister gjort entré går det varken att skämta om öst kontra väst eller hålla sig allvarlig.

Natascha Kampusch som opera

Dan Turdén hos Kamraterna på Årsta teater i Stockholm experimenterar med att projicera Mozarts opera på **Natascha Kampusch**, hon som enleverades och hölls fången av psykopaten **Wolfgang Priklopil** i åtta år. Titeln syftar alltså på en helt annan enlevering än Mozarts original, där bedriften i fråga skall äga rum och inte redan skett. Här behåller namnen Konstanze och Selim (här med förnamnet Wolfgang) förbindelserna till operaoriginalen, men Belmonte, Blondchen och Pedrillo samt Konstanzes tillbedjare Osmin reduceras till tröstdockor och leksaksdjur.

Anders Nyströms – Osmin – gigantiska kanin är visserligen dräpelig att skåda men berövas i detta drömspelssammanhang det mesta av sin farlighet. Dessutom ger honom den svenska texten inte mycket auktoritet i hjälp – ”hon ska hängas, tjo å hej, tjo å hej!”, annat att förtiga.

LÄS MER – Gunilla Brodrej: Dan Turdén är full av upptåg och idéer

Årstakamraternas "Enlevering" blir en skvader, vars pjäs om Natascha Kampusch skiktas med en Mozartmusikal där allt utom musiken sett sina bästa dagar. När Mozart emellanåt tar kommandot är det klart att **Natalie Hernborg** gör något grandios av ”Marter aller Arten” eller hur den nu lät på svenska – ”Tusen grymma plågor”, kanske. Och inför **Anna Christenssons** kvintett saknar man Mozartorkestern mindre än väntat. Som pianist verkar hon ha alla instrument i fingrarna.

Men hör ni kamrater – vart tog den stora showstopporn vägen, Osmins och Pedrillos dryckeslag? Ingen aldrig så ny läst rättfärdig en sådan strykning.

OPERA

Enleveringen ur Seraljen

Av W A Mozart

Regi Dan Turdén

Översättning Carl Johan Holzhausen

Kamraterna, Årsta teater, Stockholm

Musikalisk ledning Anna Christensson

Årsta teater, Stockholm

Speltid 2 t.

Lars Sjöberg är medarbetare på Expressens Kultursida.

Lars Sjöberg
kulturen@expressen.se

Detta är en kulturartikel, där skribenter kan uttrycka personliga åsikter och göra bedömningar av konstnärliga verk.

Kulturchef: Karin Olsson. Vik biträdande kulturchef: Ida Ölmedal. Litteraturredaktör: Anna Hellgren. Scen- och ungedaktör: Gunilla Brodrej. Kontakt: fornamn.efternamn@expressen.se. Missa inga artiklar – följ [Expressen Kultur på Facebook!](#)

Ansvarig utgivare: **Thomas Mattsson**
 Redaktör i tjänst: **Ida Ölmedal**

Telefon till redaktionen: **08 - 738 30 00**
 Tipsa oss: via mobil 71717 eller mejla 71717@expressen.se
 Mejla redaktionen: redaktion@expressen.se
 Anmäl till [Pressombudsmannen](#)

Annonsvänligt Sverige
 Anmäl störande/felaktig annons

© AB Kvällstidningen Expressen